

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 268, utskrivet v 42 2017

Kära läsare!

I den strida strömmen av nyheter läser Svar Igår om en ny supermalaria i Sydostasien. Det visar sig handla om resistens mot artemisinin-innehållande läkemedel vilket är känt sedan mer än 10 år. Alltså inte mycket till nyhet tyckte Svar Igår men i ärlighetens namn har andelen resistent parasiter nått rekordnivåer. Men Svar Igår behåller rekommendationerna om profylax - det blir allt mindre vanligt att detta behövs. Vi får se...

Redaktören har utlovat en fortsättning på information om malaria på Kap Verde. Här kommer en fråga och mitt svar:

Fråga ang Kap Verde: Malaria? Vad rekommenderar ni för en vecka på hotell på Boa Vista med AC? Det står att ni skulle komma med mera info hösten 2017. Vet ni något mer?

Svar: Fortfarande ingen turist som har insjuknat så risken är låg men kan inte helt uteslutas. Orolig familj = ge profylax med Malarone. Andra = sök sjukvård samma dag om man får feber inom 3 mån efter hemkomst...

Veckans två pudlar står Svar Igår också för. I Svar Igår skriver jag att nedre åldersgränsen för Ixiaro är 6 månader. Skall vara 2 månader även om indikationen i den åldersgruppen blir klen.

Värre är att min rättning om tid för TBE-vaccin för 60+ i förra numret fortfarande inte är kristallklar. När jag skriver 0+1+3+12+36+60 menar jag att det är tiden från föregående dos som anges – inte tiden från första dos. Och då blir det ändå inte helt lyckat eftersom dos 4 bör ges inför nästa säsong även om det inte har gått ett helt år. SUCK!

Fråga: Vi har vaccinerat ett gäng som skall till Malawi och mellanlandar i Europa. Då en av

kunderna kom ner till Malawi ville de i tullen se om hon hade vaccinerat sig mot Gula Febern vilket just hon hade som tur var. De andra som åker dit om en vecka valde vi då att vaccinera.

Svar: Gula febern finns inte i Malawi och det finns inget krav på vaccin om man reser direkt från Europa. Men vad hjälper det? Var frikostig med intyg om undantag!

Fråga: Har en ung herre som ska studera på universitet i USA. Dessa ville att han kollade upp titrar på hans vaccination av MPR. Nu har jag fått svar på dessa och det som stack ut var svaret på parotitvirus där svaret var 18.09 RU/mL. Detta tolkar de som ett gränsvärde. Behöver han vaccinera sig igen?

Svar: Kul fråga. Även om han mkt väl kan ha cellulärt svar kvar så är det helt OK att ge en dos till. (Tillägg: Parotitvaccinet är inte riktigt lika effektivt som t ex mässlingsvaccinet. Det finns dessutom fyra serotyper av parotitvirus och skyddseffekten är inte identisk mot alla fyra typerna. Mitt mantra är dessutom att man aldrig kan ge för många doser av ett levande försvagat vaccin).

Fråga: En anställd som håller på med blodprover har fått 3 doser 2007 enligt Hepatit B-tidsschema, titervärde kollades inte då. Nu i samband med stickskada visar titervärde 4,04 IE/L för hepatit B. Jag ordinerade snabb-immunicering x 3 och dagens titervärde har kommit upp endast till 66,07 cirka 1 månad efter dos 3. Vad är din rekommendation? Varför svarar denna individ inte bättre på injektionerna? Hon är i direkt kontakt med blod dagligen och det är viktigt att hon är immun.

Svar: Hon behöver bara 10. Hon är livslångt immun som det är. Att tirarna inte nådde 10 före booster efter 10 år är inget konstigt - hon var immun ändå tack vara cellbundet svar...

Infektionskliniken ❖❖ Mälarsjukhuset ❖❖ 631 88 ESKILSTUNA

❖❖ E-mail: svarigar@gmail.com ❖❖

❖❖ Redaktionsassistent: 016 - 10 35 40 ❖❖

❖❖ Vill du prenumerera? Gå in på www.reseradet.com. Klicka sen på "Beställ Reserådet" ❖❖

❖❖ Prenumerationsservice: reseradet@gmail.com ❖❖

Fråga: En mor ringer till mig idag och känner oro över att dottern på 3 år fått en dos Ambirix nyligen, trots att hon som barn fått 3 doser Infanrix Hexa. Jag gav lugnande besked, men började nu själv fundera... Vad kan ske, mer än att hepatit B-skyddet fick sig en extra boostering?

Svar: Inget mer kan ske.

Fråga: En 1 år och 9 mån gammal flicka som vaccinerats med Valirix dos 1 för 6 veckor sedan fick av misstag Zostavax som dos nr 2 istället för Valirix. Bägge doser administrerades subkutant. Finns det några risker för någon allvarlig reaktion? Det står inget om överdoseringar i FASS-texten för Zostavax och den info jag hittar på LäkeMedelsverket är att det är samma attenuerade virusstam i Valirix och Zostavax, men att den senare har 10 ggr mer virusmängd. Riskerar flickan att få en kraftig vattkoppsinfektion?

Svar: Kan inte tänka mig att det blir ngt medicinskt problem av detta. Om något får hon ett bättre skydd mot vattkoppor.

Fråga: Har funderat över snabbschemat med Twinrix, dvs dag 0, 7 och 21 samt efter 6-12 månader. Borde det inte räcka med att två av de tre första doserna är Twinrix. Kan inte dos 2 eller 3 ersättas av Engerix-B? I så fall vilken? För det är ju med tanke på hepatit B-skyddet som man ska ge snabbschemat. Ett fullgott skydd mot hepatit A borde erhållas efter två doser Twinrix och med en booster med Twinrix efter 6-12 månader. Eller tänker jag fel??

Svar: Du har alldeles rätt. Tar detta till Svar Igår.

Fråga 1: Går det bra att ta Dukoral samtidigt som man tar kapsel Vivotif? Kan inte läsa mig till att det skulle vara kontraindicerat, men känner mig ändå osäker vid rådgivning.

Fråga 2: Har läst att förekomst av HPV-virus ökar i munhålan. Jag tänker att det kan bero på oralsex, och om jag tänker vidare bör även då pojkar/män vaccinera sig mot det? Om personen har fått sina tre doser enligt schema, är skyddet då livslångt eller behövs boosterdos och i så fall när?

Svar: Dukoral och Vivotif samma dag är OK. Och visst bör man vaccinera pojkar, bland annat av de skäl du uppger. Hur länge skyddet kvarstår vet man inte än men efter 9 år är det fortfarande bra...

Fråga: En kund ska jobba och vistas i Accra i Ghana. Han ska jobba där i 2-3 år. Kan man ta Lariam så länge?

Svar: Lariam kan du ta hela livet men risken i Accra är inte lika stor som ute i landet. Dock bra om han börjar använda profylax och gör så i ett halvår åtminstone. Sedan har han knutit kontakter med lokal sjukvård och skulle kunna byta till egenbehandling vid feber efter positiva snabbtester. Det är så de flesta gör. Men att ta Lariam till att börja med är att rekommendera.

Svar på månadens fall:

"Om en vuxen eller äldre barn önskar vattkoppsvaccin, bör man kolla immunitet för att se om man haft vattkoppor innan eller är det bara att ge vaccination?"

Svar: Man kan ge vaccin direkt men eftersom de flesta har haft vattkoppor även om detta inte är känt så lönar det sig att ta en titer först. Det blir billigare och man slipper dos 2.

Månadens fall: Flicka immun mot hepatit B efter genomgången infektion. Av misstag ordinerades Engerix B x 3 och hon har redan fått en dos av Engerix B. Kan det vara farligt för hennes hälsa? Hur gör vi vidare; avbryter redan påbörjad vaccinering med Engerix B eller fortsätter?